ایده حکمرانی پیشگرایانه سازوکار مدیریت ریسک استفاده از فناوری ارائه می‌دهد

پنج‌گانه طراحی جدید حکمرانی فناوری‌های نوظهور

فرهیختگان
دانشگاه
سه‌شنبه ۹ مرداد ۱۴۰۳ | شماره ۴۱۹۵ | WWW.FDN.IR

بررسی گام‌های پیش‌روی دانشگاه در گفت‌وگو با رئیس دانشکدگان تعلیم و تربیت اسلامی

تغییر برنامه درسی کارورزی به «کاربینی-کارآموزی-کارورزی»

تاسیس مراکز رشد در عرصه تربیتی مدارس سما

تشریح وضع علمی در آغاز دولت جدید

جایگاه اول منطقه هستیم؟

چه خبر از دانشگاه

ادامه جلسات بررسی پیش‌بینی بودجه استان‌ها

جلسات بررسی پیش‌بینی بودجه دانشگاه آزاد استان‌های بوشهر، هرمزگان، کهگیلویه‌وبویراحمد، یزد و همچنین شبکه فناوری به ریاست دکتر محمدمهدی طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی به‌صورت حضوری و مجازی برگزار شد. در این جلسات که به‌صورت جداگانه برگزار شد به مسائل و موضوعات مهمی درخصوص موارد بودجه‌ای واحدهای دانشگاه آزاد استان‌ها پرداخته شد. در این جلسات محمدعلی نادی معاون علوم تربیتی و مهارتی دانشگاه آزاد، مجید مشکینی معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد، محمد علی اکبری معاون علوم، مهندسی و کشاورزی دانشگاه آزاد، محسن امینی مدیرکل دفتر برنامه و بودجه دانشگاه آزاد، سعید رازقی رئیس دانشگاه آزاد استان بوشهر، محمدحسین رنجبر رئیس دانشگاه آزاد استان هرمزگان، محمدکاظم کاوه پیشقدم رئیس دانشگاه آزاد استان کهگیلویه‌وبویراحمد، محمدرضا دهقانی اشکذری رئیس دانشگاه آزاد استان یزد و برخی از معاونان و مدیران کل سازمان مرکزی حضور داشتند.

راه‌اندازی دانشکده تعلیم و تربیت اسلامی در چهارمحال‌وبختیاری

محمدعلی نادی خوراسگانی معاون علوم تربیتی و مهارتی دانشگاه آزاد در حاشیه سفر یک‌روزه به استان چهارمحال‌وبختیاری و بازدید از دانشگاه آزاد واحد شهرکرد و پردیس‌های اردل و لردگان از تاسیس و راه‌اندازی دانشکده تعلیم و تربیت اسلامی دانشگاه آزاد در مرکز این استان خبر داد. وی اضافه کرد: «با راه‌اندازی دانشکده تعلیم و تربیت اسلامی دانشگاه آزاد چهارمحال‌وبختیاری در مرکز استان از مهرماه سال جاری تمام گروه‌های تربیتی به‌عنوان پشتیبان مدارس سما خدمات آموزشی بهتری به دانش‌آموزان ارائه می‌دهند.» معاون علوم تربیتی و مهارتی دانشگاه آزاد عنوان کرد: «دانشجویان دانشگاه آزاد چهارمحال‌وبختیاری با تاسیس دانشکده تعلیم و تربیت اسلامی در حوزه تعلیم و تربیت و روانشناسی آموزش‌های لازم را فرامی‌گیرند.» نادی خوراسگانی افزود: «مدارس دوره متوسطه سما در استان چهارمحال‌وبختیاری به‌عنوان یکی از عرصه‌های مهم پذیرای دانشجومعلم‌ها خواهند بود که دانشجو می‌تواند بعد از گذراندن دوره کارشناسی با حداقل کسب سه تا سه سال و نیم تجربه عینی و واقعی در محیط آموزشی و به‌عنوان یک فرد باتجربه در مدارس آموزش‌وپرورش مشغول فعالیت شود.»

وی با اشاره به اینکه تمام مدارس ابتدایی و متوسطه سما دانشگاه آزاد باید آموزش مهارتی را به‌عنوان یک هدف اصلی دنبال کنند، بیان کرد: «یکی از برنامه‌های مهم ساماندهی الگوی تربیتی در مدارس سما توجه به مسائل تربیتی و پوشاک مدارس است.» معاون علوم تربیتی و مهارتی دانشگاه آزاد در ادامه توضیح داد: «پیرو منویات مقام معظم رهبری یکی از اقدامات کلیدی در مدارس سما آموزش‌های مهارتی به دانش‌آموزان است که در بخش مهارت‌های نرم و مهارت‌های سخت برنامه‌ریزی‌های کارشناسی و مدونی انجام شده است.» نادی خوراسگانی یادآور شد: «در دوره ابتدایی تمرکز روی حوزه نگرش‌های مربوط به مهارت‌هاست و در دوره متوسطه دبیرستان و هنرستان، دانش‌آموزان در پایان دوران تحصیل خود باید با چند مهارت حرفه‌ای آشنا شده باشند.» معاون علوم تربیتی و مهارتی دانشگاه آزاد پس از بازدید از مدارس سمای شهرکرد، اردل و لردگان، ارزیابی خوبی از ارائه مطلوب خدمات آموزشی در این مدارس داشت و با قدردانی از ابراهیم رحیمی رئیس دانشگاه آزاد استان چهارمحال‌وبختیاری، احمد بهرامی معاون مدارس سما در استان چهارمحال‌وبختیاری و مدیران آموزشی این مدارس، گفت: «موفقیت دانش‌آموزان سمای استان چهارمحال‌وبختیاری در حوزه‌های فرهنگی و آموزشی به خصوص قبولی و کسب رتبه برتر در کنکور امسال بسیار حائز اهمیت است. امیدواریم با تلاش مسئولان دلسوز و برنامه‌ریزی بتوانیم این موفقیت‌ها را در حوزه‌های مختلف افزایش دهیم تا تاثیر اجتماعی مطلوبی در مدارس شهرستان‌های استان مشاهده کنیم.»

برگزاری انتخابات مجمع اسلامی دانشگاه آزاد در شهریورماه

بهروز دوستی، مدیرکل تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان دانشگاه آزاد در گفت‌وگو با ایسکانیوز درباره زمان برگزاری انتخابات تشکل‌های دانشجویی دانشگاه آزاد اظهار کرد: «انتخابات اتحادیه دانشجویی سوم دانشگاه آزاد (مجمع اسلامی دانشجویان) نیمه اول شهریورماه برگزار خواهد شد. در حال حاضر اعضای این اتحادیه نیز مشغول انجام امور مرتبط با انتخابات هستند.» وی با بیان اینکه تشکل‌های دانشجویی دانشگاه آزاد به دو دسته تقسیم می‌شوند، گفت: «دسته اول ذیل اتحادیه‌های دانشجویی سراسری (وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) فعالیت می‌کنند، یعنی مرجع این تشکل‌ها خارج از مجموعه دانشگاه آزاد قرار دارد. انتخابات تشکل‌های ذیل اتحادیه‌های سراسری با هماهنگی با دبیرکل این اتحادیه در زمان مشخص برگزار می‌شود.» دوستی درباره تشکل‌های دانشجویی که ذیل اتحادیه‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیستند، اضافه کرد: «برای نظارت بر فعالیت این تشکل‌ها، دفتر هماهنگی تشکل‌های منفرد در اداره تشکل‌های اسلامی دانشگاه آزاد وجود دارد. این دفتر با مجوز هیات مرکزی دانشگاه تاسیس شده است. انتخابات این تشکل‌های دانشجویی برگزار شده و فقط تعداد محدودی هنوز نتوانستند انتخابات سالانه برگزار کنند.» مدیرکل تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان دانشگاه آزاد تصریح کرد: «ابتدا باید انتخابات تشکل‌های ذیل اتحادیه مجمع اسلامی برگزار شود و سپس منتخبان در انتخابات اتحادیه شرکت کنند. بنابراین فقط تشکل‌های دانشجویی که انتخابات برگزار کرده‌اند حق شرکت و کاندیدا شدن در انتخابات اتحادیه را دارند.» وی با بیان اینکه تشکل‌های دانشجویی که نتوانستند انتخابات سالانه خود را برگزار کنند اجازه فعالیت در دانشگاه آزاد ندارند، افزود: «هم‌اکنون حدود ۲۰۰ تشکل فعال در دانشگاه آزاد وجود دارد که انتخابات خود را برگزار کرده‌اند.» دوستی در پایان خاطرنشان کرد: «در حال حاضر تعداد تشکل‌های ذیل اتحادیه سوم دانشجویی دانشگاه آزاد قانونی است و مشکل نرسیدن تعداد دفاتر به حد نصاب قانونی دیگر وجود ندارد.»

جشنواره اختران هدایت در دانشگاه آزاد بیرجند برگزار می‌شود

رئیس دانشگاه آزاد خراسان جنوبی گفت: «دانشگاه آزاد واحد بیرجند در چهارمین دوره جشنواره امامت و مهدویت برای چهارمین بار میزبان جشنواره کتابخوانی اختران هدایت خواهد بود.» علیرضا عزیزی با بیان اینکه استان خراسان جنوبی در هر سه دوره گذشته این جشنواره میزبان برنامه کتابخوانی بوده است، افزود: «در سال اول منابعی با موضوع زندگی پیامبر اعظم(ص)، سال دوم کتاب‌هایی با موضوع امام علی(ع) و در سال سوم آثاری با محوریت زندگی حضرت فاطمه(س) محور این جشنواره بود و در سال جاری با محوریت زیارت جامعه کبیره جشنواره را برگزار خواهیم کرد که منابع آن به‌زودی معرفی شده و در اختیار مخاطبان قرار می‌گیرد.» عزیزی با اشاره به اینکه خراسان جنوبی یکی از استان‌های پیشتاز در زمینه جشنواره امامت و مهدویت است، اظهار کرد: «سال گذشته ما استان برتر در زمینه برگزار جشنواره امامت و مهدویت بودیم و در منظومه برنامه‌های دانشگاه آزاد خراسان جنوبی جشنواره امامت و مهدویت جایگاه ویژه‌ای دارد و ما با برنامه‌ریزی به دنبال برگزاری شایسته این جشنواره هستیم.»

وی با اشاره به اینکه زیارت جامعه کبیره محور همه برنامه‌های این دوره از جشنواره امامت و مهدویت است، خاطرنشان کرد: «تفاوت این دوره از جشنواره امامت و مهدویت با دوره‌های گذشته در زیارت جامعه کبیره است که به‌صورت یکسان در همه استان‌ها محور ویژه جشنواره است.» رئیس دانشگاه آزاد خراسان جنوبی با اشاره به مشارکت کانون‌های دانشجویی در برگزاری جشنواره کتابخوانی اختران هدایت گفت: «این کانون‌ها همچون دوره‌های گذشته در کنار ما خواهند بود حلقه‌های کتابخوانی که به‌صورت پیش‌رویداد برگزار می‌شود توسط کانون‌های دانشجویی برگزار می‌شود. همچنین برگزاری نمایشگاه‌ها و ایستگاه‌های مطالعاتی توسط این کانون‌های برگزار می‌شود. در این دوره از ظرفیت سامانه بافر هم بهره کافی را خواهیم برد.» عزیزی ادامه داد: «نشست‌هایی با ارگان‌ها و ادارات نیز برگزار خواهیم کرد تا از ظرفیت‌های بقیه ادارات و ارگان‌ها در برگزاری جشنواره اختران هدایت استفاده کنیم. با نهاد کتابخانه‌های عمومی استان ارتباط برقرار کرده‌ایم تا از ظرفیت آنها در راستای جذب مخاطب بهره‌مند شویم.» این استاد دانشگاه با تاکید بر اینکه به دنبال آن هستیم تا آمار شرکت‌کنندگان در جشنواره افزایش یابد، تصریح کرد: «دانش‌آموزان اهمیت فوق‌العاده‌ای در این جشنواره برای ما دارند و با همکاری مدارس سما در جشنواره سال جاری حضور گسترده دانش‌آموزان را شاهد خواهیم بود و در این زمینه برنامه‌ها ریزی‌های گسترده‌ای صورت گرفته است.» رئیس دانشگاه آزاد خراسان جنوبی با اشاره به اینکه از ظرفیت فضای مجازی در برگزار جشنواره اختران هدایت بهره خواهیم برد، افزود: «آزمون‌ها مقطعی و به‌صورت مجازی برگزار می‌شود تا آمادگی افراد برای آزمون نهایی افزایش یابد.»

اعزام ۶۰ جهادگر دانشگاه آزاد به روستاهای محروم شفت

مجتبی ملکی چوبری، رئیس دانشگاه آزاد استان گیلان در مراسم بدرقه این دانشجویان ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهدای انقلاب اسلامی سازمان بسیج دانشجویی را یکی از مولفه‌های سند تحول و تعالی دانشگاه آزاد دانست و گفت: «برگزاری اردوی جهادی از عملکردهای سازمان بسیج دانشجویی است که مشارکت دانشجویان در این اردوها روحیه خودباوری و ایمان آنان را تقویت می‌کند.» وی ادامه داد: «در سنوات گذشته، دانشگاه آزاد واحد رشت با اعزام نیروهای جهادی به مناطق محروم استان تجربیات خوبی را به دست آورد و در مناطقی که این نیروها جهت اردوی جهادی حضور یافتند، منشا خیر شوند و اقدامات اثرگذاری از خود به جا بگذارند و در عین حال روحیه جهادی و همیاری و ایمان در خود و در مناطقی که حضور داشتند را تقویت کردند.» رئیس دانشگاه آزاد گیلان همچنین افزود: «این جهادگران دانشجو علاوه‌بر حضور در مناطق محروم استان با برنامه‌ریزی مناسب در جهت تقویت بنیه علمی دانش‌آموزان منطقه، ارتقای سطح فعالیت‌های فرهنگی و انجام انواع فعالیت‌های دامپروری و دامپزشکی، واکسیناسیون و ارائه مشاوره کشاورزی به روستاییان این مناطق اقدام می‌کنند.» ملکی چوبری تصریح کرد: «گروه جهادی مهاجر حوزه بسیج دانشجویی دانشگاه آزاد واحد رشت در این اردوی ۱۰ روزه به روستاهای محروم شهرستان شفت که شامل روستاهای نصیرمحله، لیشاوندان، شالده و ملاسرا بوده، تعداد ۴۰ نفر از دانشجویان برادر در ترکیب سه تیم عمرانی اعزام خواهند شد که در طی این مدت به تعمیرات چهار مدرسه در این منطقه کمک خواهند کرد.» رئیس دانشگاه آزاد گیلان خاطرنشان کرد: «همچنین در این اردو تعداد ۲۰ نفر از دانشجویان دختر در قالب دو تیم فرهنگی و آموزشی هم حضور دارند که در سطح شهرستان به اجرای برنامه‌ها فرهنگی متنوع مخصوص دانش‌آموزان و جوانان و نوجوانان دختر و پسر خواهند پرداخت.»

بخش اول

رنسانس ایران؛ دانشگاه ملی ایران و شاه

داستان شاهی که حتی از پس حفظ منافع شخصی‌اش برنیامد

علی شیخ‌الاسلام موسس و رئیس دانشگاه ملی ایران، آذرماه ۱۳۳۳، زمانی که محمدرضا پهلوی به آمریکا رفته بود، در شهر مینیاپولیس (Minneapolis) به‌عنوان نماینده انتصابی دانشجویان ایرانی در حضور شاه سخنرانی کرده و پیشنهاد تاسیس دانشگاه ملی در ایران را ارائه می‌دهد. متعاقب این دیدار و جلب نظر موافق شاه، شیخ‌الاسلام به مطالعه درباره دانشگاه‌های غیردولتی در آمریکا و سپس در اروپا می‌پردازد. او در اواخر مردادماه ۱۳۳۸ به ایران بازمی‌گردد و پس از کسب موافقت نهایی شاه پایه‌های اولیه تاسیس دانشگاه ملی را در تاریخ دهم آذر ۱۳۳۸ در منزل استیجاری شخصی در خیابان رامسر تهران بنا کرد. ۲۹ اسفند همان سال دبیرخانه دانشگاه به ساختمانی در خیابان پاستور شماره ۵۷ انتقال داده شد و درنهایت دانشگاه ملی از نیمه دوم مهر ۱۳۳۹ در یک ساختمان پنج طبقه استیجاری در نزدیکی دوراهی یوسف‌آباد، فعالیت خود را آغاز کرد و در ۲۵ بهمن ۱۳۳۹ مراسم افتتاح برگزار شد. ریاست شیخ‌الاسلام در این دانشگاه پنج سال به درازا کشید. در این دوره علاوه‌بر دانشکده اقتصاد و معماری، دانشکده پزشکی، زبان‌های خارجی، علوم و دندان‌پزشکی (۱۳۴۴) راه‌اندازی شد. او خاطرات خویش را از پایه‌گذاری دانشگاه ملی ایران در کتاب «رنسانس ایران، دانشگاه ملی ایران و شاه» گردآوری کرده که در سال ۶۹ منتشر شده است. شیخ‌الاسلام در دو فصل اول این کتاب به فشرده‌ترین و کوتاه‌ترین وجه ممکن اوضاع قبل از آنچه تجدید حیات فرهنگی ایران معرفی کرده را به‌صورت فهرست‌وار توضیح داده است. به گفته او در مقدمه این کتاب تاریخ تجدید حیات فرهنگی یا رنسانس ایران و سرگذشت دانشگاه ملی ایران، داستان واحدی است که در دهه‌های ۱۳۳۰ و ۱۳۴۰ اتفاق افتاده است. مرور خاطرات او منبع مفیدی برای درک بهتر اوضاع فرهنگی پیش از انقلاب اسلامی به‌ویژه در حوزه دانشگاه‌هاست. روزنامه «فرهیختگان» تصمیم دارد بخش‌هایی از این کتاب را به‌صورت روزانه با هدف مرور بخشی از تاریخچه آموزش عالی در کشور منتشر کند که در این شماره، بخش اول آن را می‌خوانید.

***

رضاشاه و محمدرضاشاه دو نفر دیکتاتور از قماش دیکتاتورهایی که در مقدمه ذکر شد، بودند و شاید سرآمد آنها چون سایر دیکتاتورهایی از این دست در ممالک دیگر علاوه‌بر اینکه از خود ابتکاراتی داشتند، بسیاری از آنها، در آخر کار، سرخط اطاعت از دولت‌های ولی نعمت خود را، اگر نه برای ملت‌شان، لااقل به سود شخص خودشان پاره کرده و می‌کنند. لکن این پدر و فرزند، در راه تسلیم و اطاعت از دولت‌های استعمارگر حتی شعور و لیاقت حفظ منافع شخص خودشان را نداشتند. با اینکه هر دو نظامی بودند، از غرور و شرافت سپاهی‌گری محروم بودند. رضاشاه که با شنیدن اسمش، با دیدن عکسش، مدت ۲۰ سال نفس در سینه ۲۵ میلیون ایرانی حبس می‌شد، با اشاره سفیر روس و انگلیس در ظرف یک ساعت استعفا داد و راه فرار را در پیش گرفت و آنقدر شعور و شجاعت نداشت که کسی مثل او، یعنی یک قزاق پیر و تریاکی بی‌سواد که حتی از زبان مادری خود بیش از محاوره نمی‌داند، پس از ۲۰ سال در اریکه سلطنت، در خارج از مملکت ایران چه می‌تواند بکند؟ او آنقدر حزم و شجاعت نداشت که بفهمد، نباید استعفا دهد. بر فرض او را به قتل برسانند یا خودکشی کند. قبر او زیارتگاه مردم ایران و جهان خواهد شد و از اولاد او، ملت ایران به حد پرستش پذیرایی و حمایت خواهد کرد و شرافت خود و یک ملت را به این سادگی از دست نخواهد داد و چنین لکه ننگی برای ابد در تاریخ ایران باقی نخواهد ماند. من می‌دانم عده‌ای از قماش خود رضاشاه استعفای او را این‌طور توجیه می‌کنند که: «اگر استعفا نمی‌داد سلطنت خاندان پهلوی از بین می‌رفت.» در جواب این نابخردان باید گفت، بر فرض محال سلطنت پهلوی از بین می‌رفت بیشتر به سود خاندان پهلوی بود تا سلطنتی که محتوایش نوکری، غلامی، دریوزگی و اطاعت بی‌قید و شرط از بیگانگان بود. در حالی که امکان نداشت متفقین در آن برهه از زمان و موقعیت خاص بتوانند در ایران، تغییر رژیم و انقراض سلطنت پهلوی را اعلام دارند. آنها از لحاظ منافع خودشان ناچار بودند با رضاشاه یا بدون رضاشاه رژیم پادشاهی ایران را لااقل تا پایان جنگ، تثبیت و نگاهداری کنند. از این دعوا مضحک‌تر اظهار بعضی از سیاست‌مآبان است که رضاشاه چندی قبل از کناره‌گیری از سلطنت با هیتلر راز و نیازی داشت و بست و بند کرده بود. از این مغرضان (می‌گویم مغرضان و نمی‌گویم ساده‌دلان چون مطلب روشن‌تر از آن است که قابل باور احدی باشد) که به مناسبات جداگانه، از آب انبارهای هر دو سفارت روس و انگلیس در تهران آب بر می‌دارند، باید پرسید، آخر چرا رضاشاه سرسپرده ۴۰ ساله انگلیس‌ها که تا دم واپسین منافع ملت ایران را فدای مطامع آنها کرده و سردفتر اوراق سلطنتش، بخشش بی‌چون و چرای نفت به انگلیس‌ها بوده با برپا کردن آن تئاتر مضحک و بی‌شرمانه‌ای که همه می‌دانیم بدون کوچک‌ترین نفعی در روزهای آخر عمر عاشق هیتلر شده و چه چیز نداشته که هیتلر به او بدهد؟ یک مرد بی‌سواد و دهاتی که یک عمر به سبک خان‌های ایل بختیاری و نایب‌حسین کاشی به جمع مال، تعدد زوج و زورگویی اشتغال داشته، در عین حال آنقدر ترسو بود که اگر سیدضیاءالدین نبود، بلاشک لیاقت و جرأت کودتای ۱۲۹۹ را هم نداشت، ناگهان با پیشوای برتری نژادی و ناسیونالیسم دنیا، یار غار شده که چه کند و چی گیرش بیاید و اگر چنین بود، چرا به محض اینکه به او گفتند برو، استعفا داد و مقاومت نکرد؟

ادامه دارد...